

иска пари. Срѣщамъ едного, който иска пари на заемъ отъ единъ банкеръ, и го питамъ: Какъвъ човѣкъ е този банкеръ? Познавашъ ли го? — Познавамъ го. Той е добъръ, справедливъ, честенъ човѣкъ. Значи, ти предварително си събралъ сведения за банкера, и сега вече смѣло пристѣпвашъ къмъ него за услуга. — Защо? — Има данни, на които той разчита. Това подразбира, че касата на този банкеръ е пълна. Молишъ ли се на банкеръ, когото познавашъ, той казва: Влизамъ въ положението ти, готовъ съмъ да ти услужа. Брѣква въ касата си, изважда нѣколко звонкови и ги наброява. Следъ това взима една полица, написва я, опредѣля срока на изплащането ѝ и дава да се подпишешъ. Банкерътъ постѣпва умно, понеже е научилъ характера на своитѣ длѣжници.

Съвременнитѣ религиозни хора изпадатъ и въ друго положение. Тѣ се молятъ на Господа, безъ да Го познаватъ, безъ да знаятъ, кжде е Той. Питамъ едного: Какъ се молишъ на Бога, Когото нито си виждалъ, нито знаешъ кждѣ е? — Азъ зная, че трѣбва да се моля, а кжде е Господъ, не зная. — Съгласенъ съмъ, човѣкъ трѣбва да се моли. Човѣкъ трѣбва да иска пари. Обаче, какъвъ смисълъ има да се молимъ по нѣколко пѣти на день предъ празна каса и нищо да не получаваме? Такава е молитвата на всѣки беднякъ, който иска пари отъ банкеръ, когото никакъ не познава. Като не получи нищо отъ банкера, бедниятъ казва: Не струва да се моли човѣкъ! — Съгласенъ съмъ съ това. Престанете да се молите предъ празнитѣ каси! Молете се предъ пълнитѣ каси на банкеритѣ, и то по всички правила на учтивостъ. Молите ли се по този начинъ, ще получите, каквото искате. Нѣкой казва: Унизително е за човѣка да се моли за пари на този — на онзи. Съ това той ограничава свободата си. — Вѣрно, унизително е човѣкъ да иска пари на заемъ, но не е ли унизително да взима всѣки день отъ природата по нѣколко чека? Това не ограничава ли свободата му? Свободенъ човѣкъ е само този, който може да дѣвче въздуха, а не да го смучи. Какво ще кажете на това? Има сжщества, които дѣвчатъ въздуха сжщо така, както ние дѣвчемъ хлѣба. Трѣбва ли да се доказва, че въздухътъ може да се дѣвче?

Съвременнитѣ хора трѣбва да дойдатъ до вътрешно просвѣтление, до вътрешно разбиране на нѣщата.